

Runtimesystemer - II

- Funksjoner som parametere
- Virtuelle metoder
- Parameteroverføring
  - Call by value
  - Call by reference
  - Call by value-result
  - Call by name

FUNKSJONER SOM PARAMETERE

Eksempel med flere nivåer

```

program chain;

procedure p;
var x: integer;

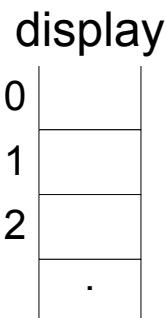
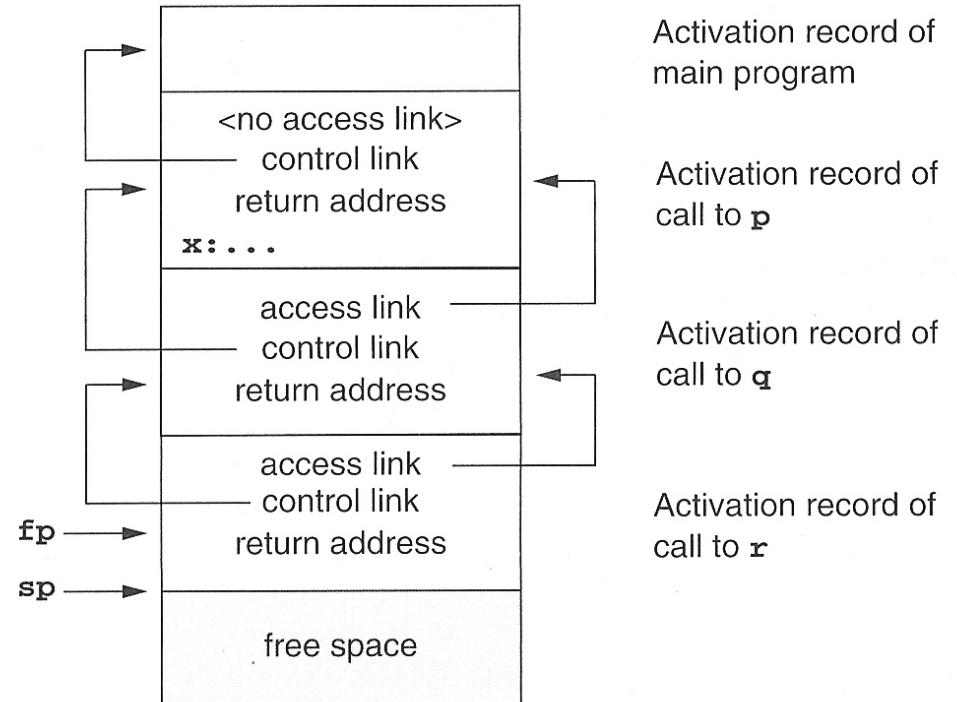
procedure q;
procedure r;
begin
  x := 2;
  ...
  if ... then p;
end; (* r *)
begin
  r;
end; (* q *)

begin
  q;
end; (* p *)

begin (* main *)
  p;
end.

```

Program-
blokkene
får da et
blokk-nivå

fp.al.al.x
diff i blokknivå

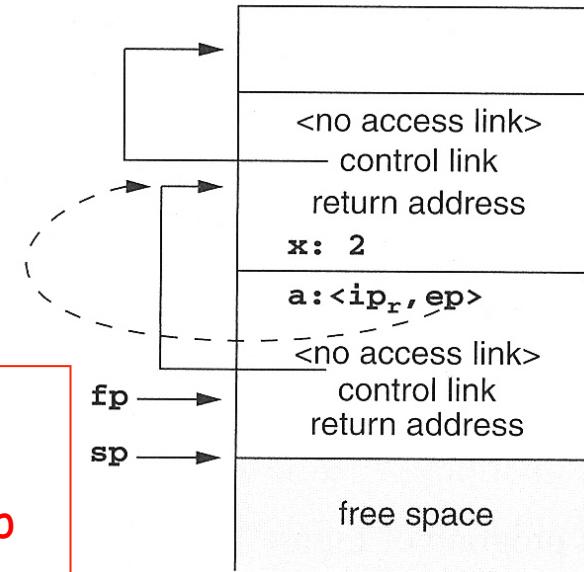
Prosedyrer som parameter

```
program closureEx(output);  
procedure p(procedure a);  
begin  
    a;  
end;  
  
procedure q;  
var x:integer;  
  
procedure r;  
begin  
    writeln(x);  
end;  
  
begin  
    x := 2;  
    p(r);  
end; (* q *)  
  
begin (* main *)  
    q;  
end.
```

Representeres ved en closure: (ep,ip)

Dette må da oversettes slik:
1. aksess-peker = ep
2. hopp til ip

ip_r
ep_r

Activation record of main program

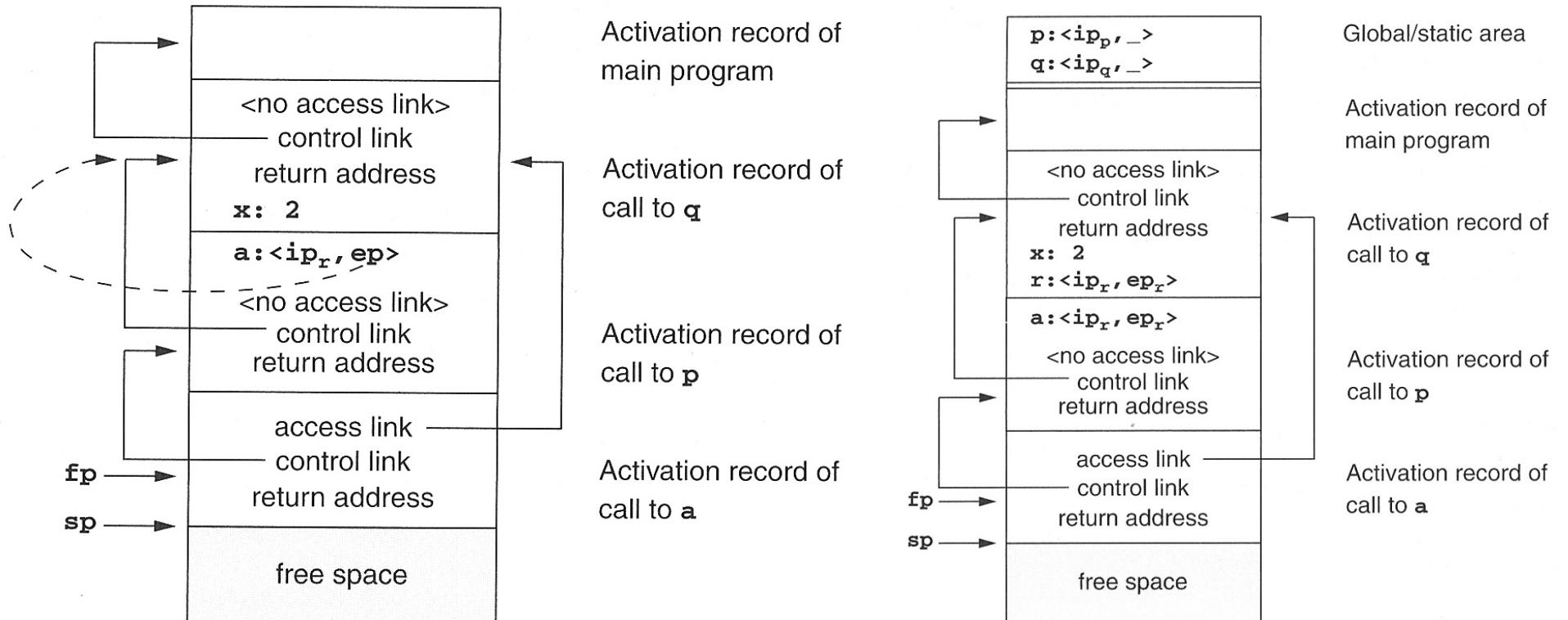
Activation rec
call to q

Activation rec
call to p

Den aktuelle parameteren må være:
• Kode-adressen til prosedyren (ip)
• Prosedyrens aksess-link (ep)

Kall av prosedyre levert som parameter

- Etter kallet på den formelle parameteren 'a' som aktuelt er 'r' i Q:

Funksjon/..., eksempel

```
program
    var pv: procedure (integer);

    procedure Q();
        var a: integer;
        procedure P(integer i)
            a := a + i;
        end;
        ...
        pv := p
        ...
    end;
    ...
    Q();
    pv(3);
end
```

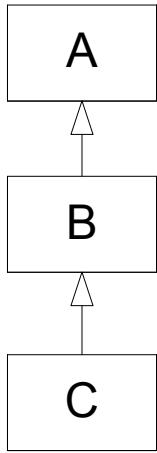
'a' finnes ikke

Men:
Prosedyrer som
parametre til
prosedyrer gir ingen
slike problemer

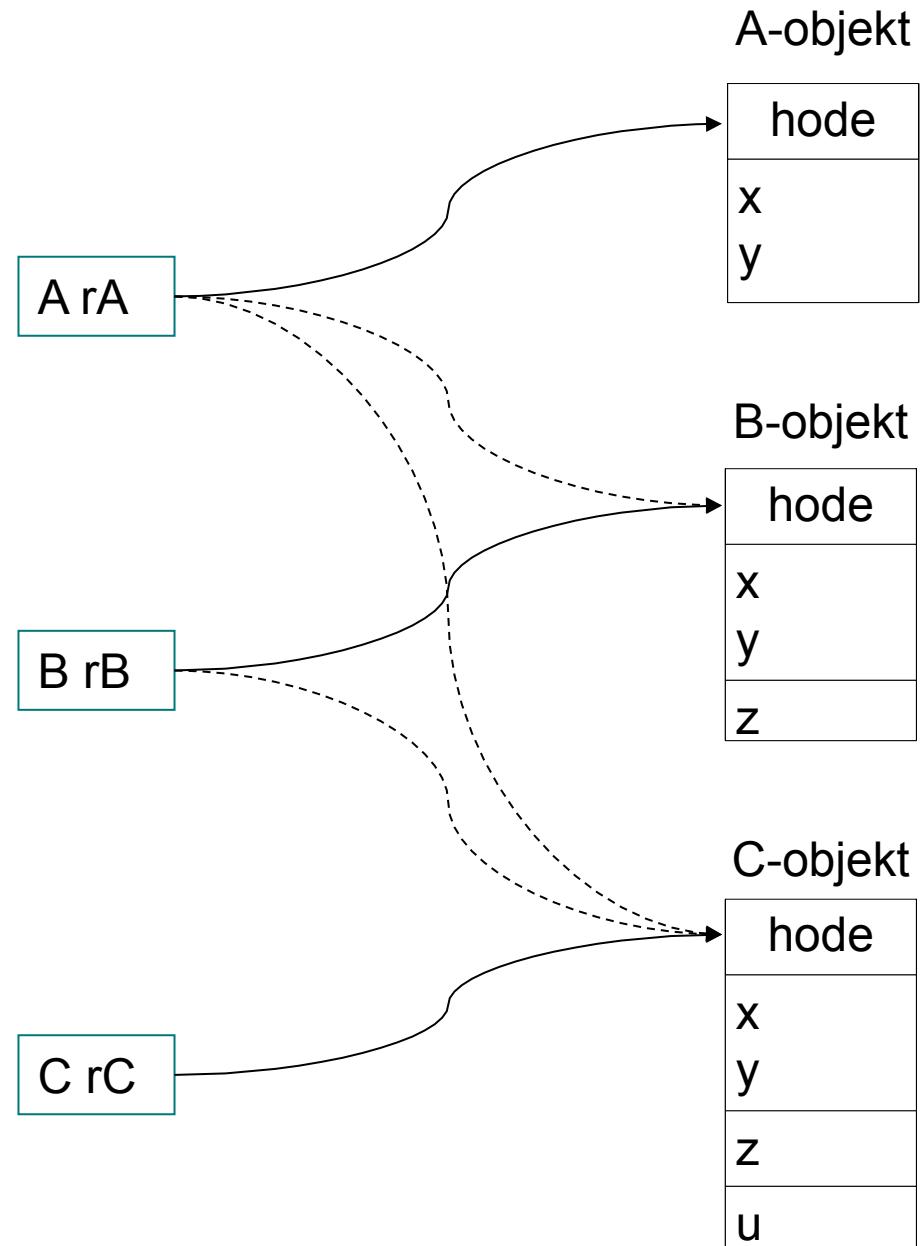
VIRTUELLE METODER

Objekt-orientering

- Klasser og subklasser
- Typede pekere
- Virtuelle og ikke-virtuelle metoder


```
class A {  
    int x,y;  
    void f(s,t) {...K...};  
    virtual void g(p,q) {...L...}  
}  
  
class B extends A{  
    int z;  
    void f(s,t) {...Q...};  
    redef void g(p,q) {...M...};  
    virtual void h(r) {...N...}  
}  
  
class C extends B{  
    int u;  
    redef void h(r) {...P...}  
}
```


- Kall på ikke-virtuelle metoder
(bruk pekerens type)
  - rA.f(1,2) (K)
  - rB.f(1,2) (Q)
  - rC.f(1,2) (Q)
- Kall på virtuelle metoder
(bruk objektets type)
  - rA.g(3,4) (L eller M)
  - rB.g(3,4) (M)
  - rC.g(3,4) (M)
  - rA.h(5) ulovlig
  - rB.h(5) (N eller P)
  - rC.h(5) (P)

```
class A {
    int x,y;
    void f(s,t) {...K...};
    virtual void g(p,q) {...L...}
}
```

```
class B extends A{
    int z;
    void f(s,t) {...Q...};
    redef void g(p,q) {...M...};
    virtual void h(r) {...N...}
}
```

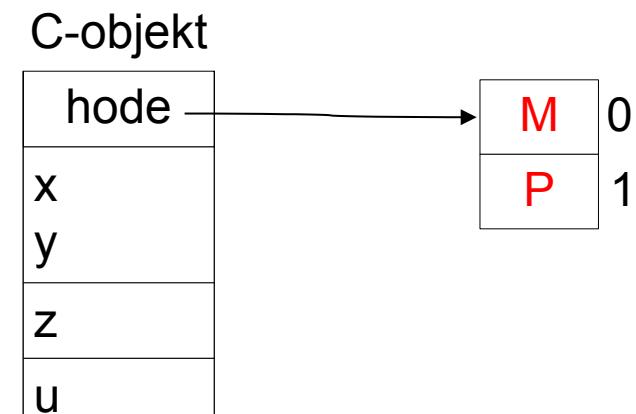
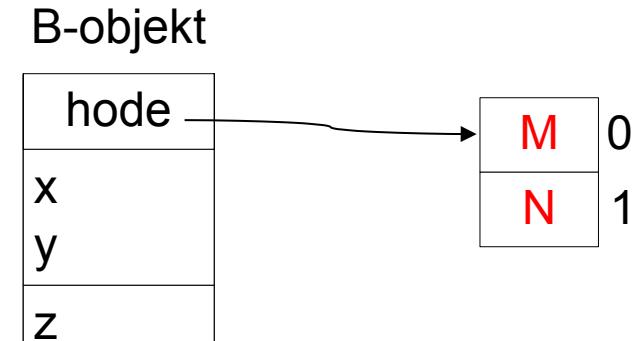
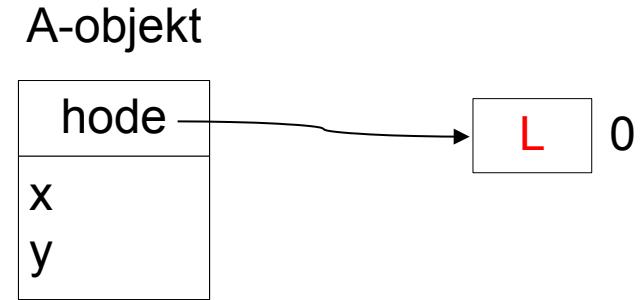
```
class C extends B{
    int u;
    redef void h(r) {...P...}
}
```

Implementasjon: virtuell-tabell

- Kompilatorsjekk av rX.f(...), både virtuelle og ikke-virtuelle): f må være definert i X eller i superklassen til X
- De ikke-virtuelle bindes ferdig i kompilatoren
- De virtuelle nummereres (med 'offset') fra første klasse med en virtuell – redefinisjoner får samme nummer
- La objekthodene inneholde en peker til klassens felles virtuell-tabell

rA.g(...) implementeres slik:
call(rA.virtab[g_offsett])

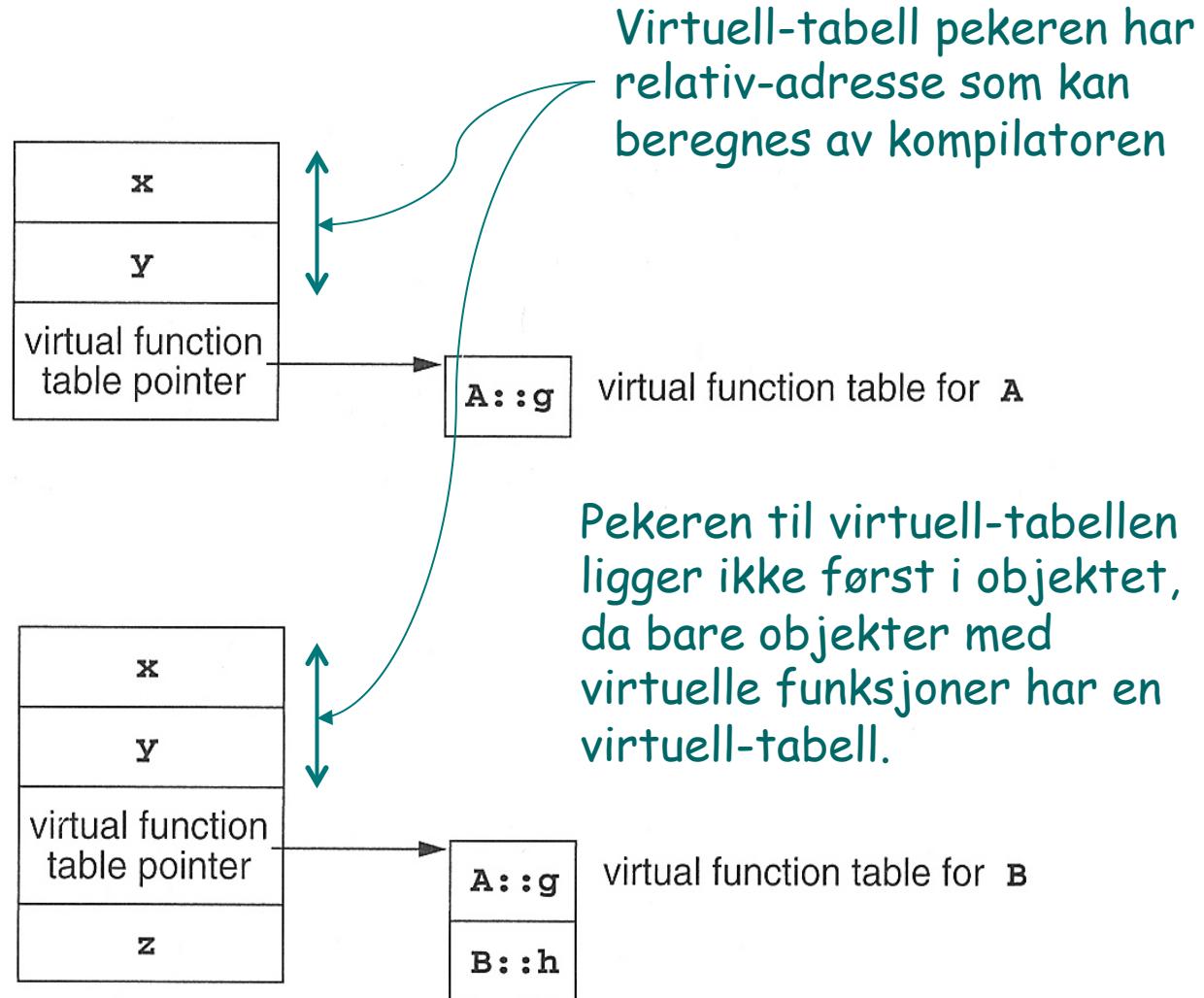
Kompilatoren vet:
 $g\_offset = 0$
 $h\_offset = 1$

Impl. av virtuelle metoder som i boken (C++)

```
class A
{ public:
    double x,y;
    void f();
    virtual void g();
};

class B: public A
{ public:
    double z;
    void f();
    virtual void h();
};
```

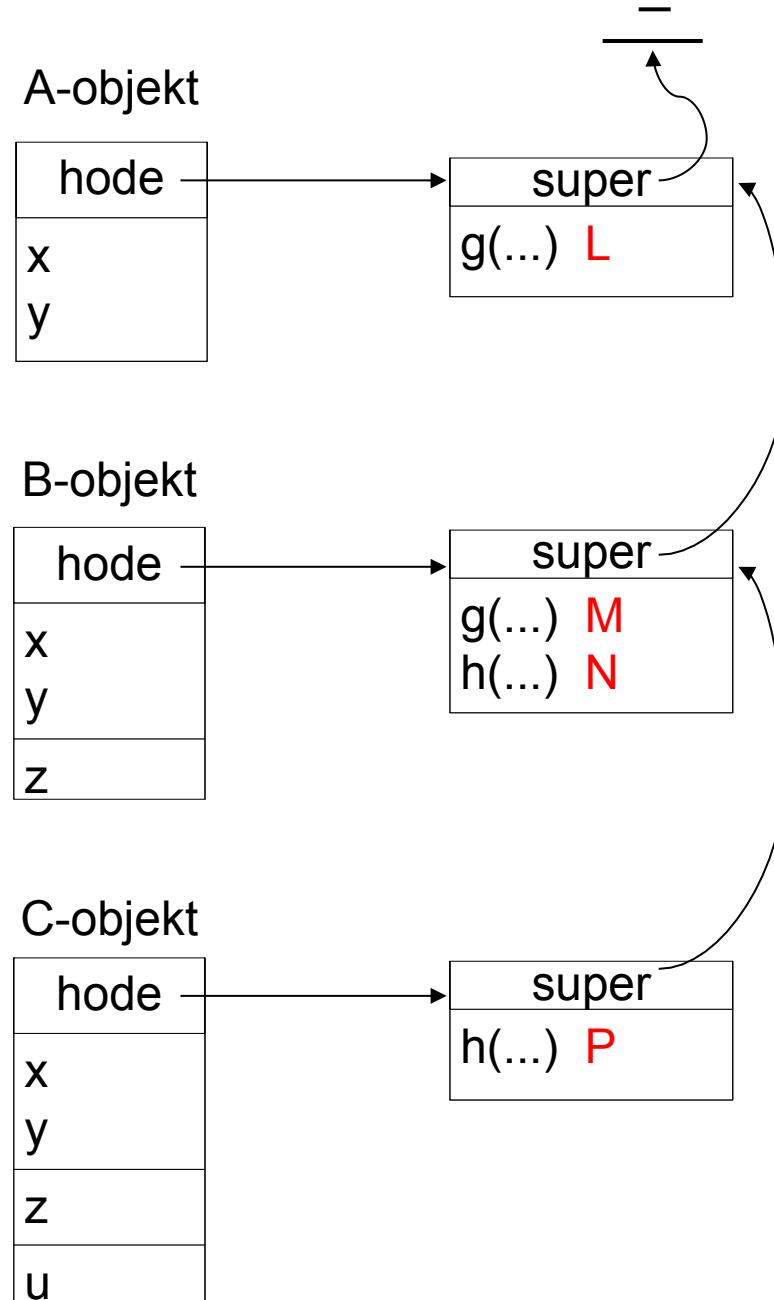

Utypede pekere (f.eks. Smalltalk)

- Ikke-virtuelle metoder finnes ikke
- Problem med virtuell-tabeller: Alle virtuell-tabeller måtte innholde alle metoder i alle klasser, altså for stor.
- I tillegg: I Smalltalk kan man legge til metoder underveis
- Derfor (antar at f er fjernet):

r.g(...) implementeres slik:

1. Gå til objektets klasse
2. Let etter 'g' ut gjennom superklassene

PARAMETEROVERFØRING

'by value' parameteroverføring (verdioverføring)

- Hver formell parameter blir implementert som en lokal variabel i prosedyren
- Ved kall blir disse variable satt slik:
formell_var = aktuelt uttrykk
- I noen språk kan den formelle variablene ikke forandres
- I C er 'by value' eneste overføringsmåte. Man kan dog overføre pekere 'by value'

```
void inc2( int x)
/* incorrect! */
{ ++x; ++x; }
```

```
void inc2( int* x)
/* now ok */
{ ++(*x); ++(*x); }
```

Kall: inc2(&y)

```
void init(int x[],int size)
/* this works fine when called
   as init(a), where a is an array */
{ int i;
  for(i=0;i<size;++i) x[i]=0;
}
```

Kall: init(a)

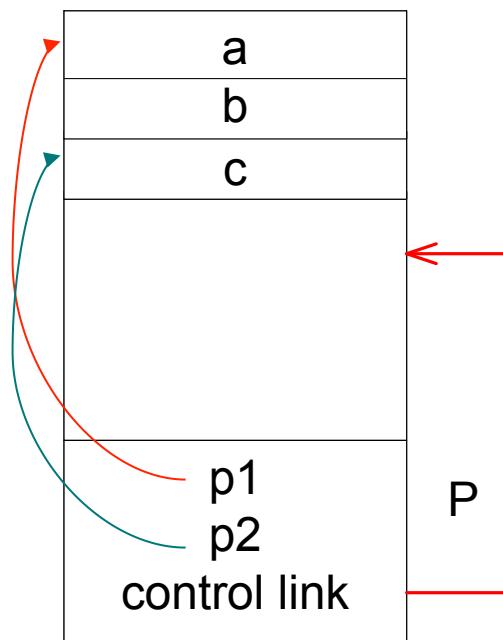
'by reference' parameteroverføring

- Overfører en peker/adresse til den aktuelle variabel
- Bare lov med variable som aktuelle parametere
- Fortran tillater imidlertid
  - $P(5,b)$
  - $P(a+b,c)$
- Passer til store datastrukturer

```
void inc2( int & x)
/* C++ reference parameter */
{ ++x; ++x; }
```

Kall: $inc2(y)$

```
void P(p1,p2) {
...
p1 = 3
}
var a,b,c;
P(a,c)
```


'by value-result' parameteroverføring

- Bare variable kan være aktuelle parametere
- Det allokeres en lokal variabel, som ved 'by value'
- Ved kallet gjøres **formell_var = aktuell_var**
- Ved exitutføres **aktuell_var = formell_var**
- Når bestemmes **aktuell_var** som skal brukes i **aktuell_var = formell_var**:
  - Ved kall
  - Ved exit
- 'by value-result' kan gi effekt forskjellig fra 'by-reference'
  - Men ofte godkjennes dette som en implementasjon

```
void p(int x, int y)
{ ++x;
  ++y;
}

main()
{ int a = 1;
  p(a,a);
  return 0;
}
```

Eksempel på at det kan være forskjell på 'by value-result' og 'by reference'

by value-result: 2
by reference: 3

'by name' parameteroverføring

- Den aktuelle parameteren blir substituert inn for den formelle ('nesten' rent tekstlig: den aktuelle parameteren beholder sitt skop, så altså ikke makro-ekspansjon)
- Om den aktuelle parameteren er et uttrykk blir det ikke beregnet før man bruker parameteren inne i prosedyren (lazy evaluering)
- Men: Uttrykket blir beregnet om igjen hver gang
- Implementasjon
  - Se den aktuelle parameteren (f.eks. et uttrykk) som en liten prosedyre ('thunk')
  - Må optimaliseres for det tilfellet hvor parameteren er en enkel variabel (da er effekten som ved 'by reference')

```
void p(int x)
{ ++x; }          p(a[i])    ++a[i]
```

```
int i;
int a[10];

void p(int x)
{ ++i;
  ++x;
}

main()
{
  i = 1;
  a[1] = 1;
  a[2] = 2;
  p(a[i]);
  return 0;
}
```

Bedre eksempel

```
int i; int a[];  
  
swap(int a, b) {  
    int i;  
    i = a;  
    a = b;  
    b = i;  
}  
...  
  
i=3;  
a[3]=6;  
  
swap(i, a[i]);
```

$i_{\text{lokal}} = i_{\text{global}} : i_{\text{lokal}} = 3$
 $i_{\text{global}} = a(i_{\text{global}}) : i_{\text{global}} = a(3) : i_{\text{global}} = 6$
 $a(i_{\text{global}}) = i_{\text{lokal}} : a(6) = 3$

'by name' eksempel

```
procedure P(par); name par; int par;  
begin  
    int x,y;  
    ...  
    par := x + y;      a)  
    ...  
    x := par + y;      b)  
    ...  
end;  
...  
P(v);  
P(r.v);  
P(5);  
P(u+v);
```

	v	r.v	5	u + v
a)	OK	OK	feil	feil
b)	OK	OK	OK	OK

Neste forelesning onsdag 9. april

- Garbage collection
- Oppgaver
  - Stackorganisering: 7.2, 7.4, 7.10
  - Virtuelle metoder: 7.13,
  - Parameteroverføring: 7.15, 7.16

Eksamensoppgave 2005 a)

Anta at vi har et språk med klasser og subklasser. Alle metoder er virtuelle, slik at de kan redefineres i subklasser.

Gitt følgende klassedefinisjoner:

```
class A { int i;
           void P {... AP ...};
           void Q {... AQ ...}; }

class B extends A { int j;
                     void Q {... BQ ...};
                     void R {... BR ...}; }

class C1 extends B {
    void P {... C1P ...};
    void S {... C1S ...}; }

class C2 extends B { int k;
                     void R {... C2R ...};
                     void T {... C2T ...}; }
```

Vis hvordan objekter av klassene C1 og C2 vil være strukturert (layout) og tegn virtuell-tabellen for hvert av objektene. Bruk navnene i metodekroppene til å angi hvilken definisjon som gjelder for hvert objekt.

Eksamensoppgave 2005

b)

Vi finner nå på å innføre i språket muligheten for å spesifisere en metode til å være **final**. Det skal bety at den ikke lenger er virtuell, dvs at den ikke kan redefineres i subklasser.

Anta at vi i klassen B spesifiserer metoden Q til å være **final**.

Må vi da endre på virtuell-tabellen for B-objekter?

Begrund svaret.

Eksamensoppgave 2005 c)

Vi innfører nå operatoren 'instanceof': Uttrykket

'<refExpr> instanceof <class>'

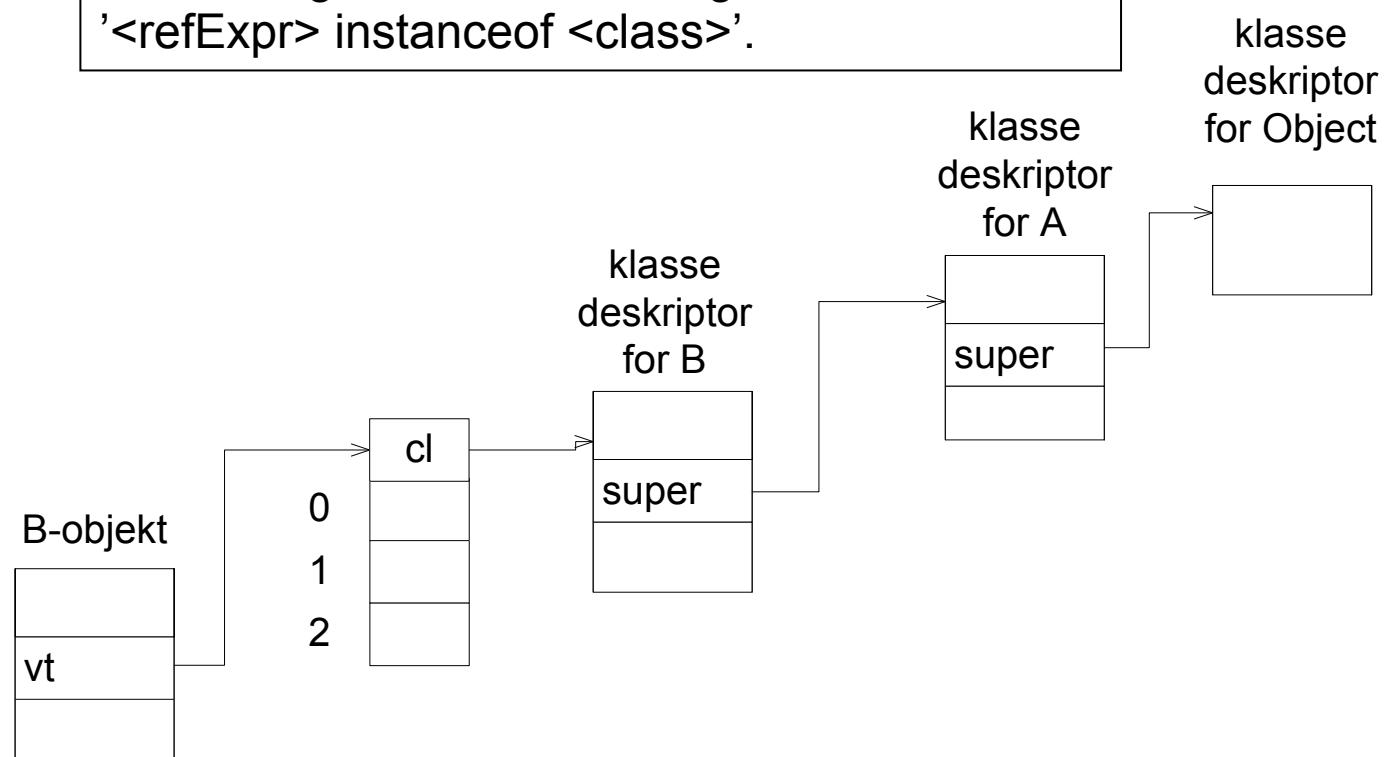
er True hvis objektet som <refExpr> peker på har en klasse som er klassen <class> eller en subklasse av klassen <class>, ellers False.

For å kunne implementere denne operatoren utvider vi virtuell-tabellen med en peker til klasse-deskriptoren, som det er en av for hver klasse i programmet.

Klassedeskriptoren har en variabel 'super', som peker til klasse-deskriptoren for superklassen. Klasser uten eksplisitt superklasse har den spesielle klasse Object som super.

Eksemplet viser dette for et objekt av klassen B.

Skisser algoritmen som beregner verdien av '<refExpr> instanceof <class>'.

Eksamensoppgave 2005 d)

For å effektivisere testen på 'instanceof' innfører vi at en klassedeskriptor har en tabell 'supers', som inneholder superklassene for klassen samt klassen selv. Denne tabellen har som indeks klassens 'subklassenivå' startende med 0 for Object, 1 for rotklassen i et subklassehierarki, 2 for neste nivå, osv. I vårt eksempel har klassen A subklassenivå 1, B har 2, C1 og C2 har begge 3.

Forklar hvordan denne tabellen kan effektivisere instanceof-testen.

